

Силабус навчальної дисципліни «Міжкультурна комунікація»

Спеціальність	Для спеціальностей факультету філології, психології та педагогіки
Освітня програма	Для освітніх програм факультету філології, психології та педагогіки
Освітній рівень	Перший (бакалаврський)
Статус дисципліни	Вибіркова
Мова викладання	Українська
Курс / семестр	4 курс, 7–8 семестр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції - 20 год.
	Практичні - 20 год.
	Самостійна робота - 80 год.
Форма підсумкового контролю	Диференційований залік
Кафедра	Кафедра загального мовознавства та іноземних мов, ауд 319-Ц https://nupp.edu.ua/page/kafedra-zagalnogo-movoznavstva-ta-inozemnikh-mov.html
Викладач	Болотнікова Алла Петрівна, канд. філол. н., доцент Бондар Наталія Василівна, канд. філол. н., доцент
Контактна інформація викладача	a.p.bolotnikova@gmail.com natalija-bondar@ukr.net
Дні занять	За розкладом, відповідно до графіку навчального процесу
Консультації	Аудиторія 319-Ц відповідно до графіку

Мета навчальної дисципліни – формувати цілісне уявлення про сутність і специфіку міжкультурної комунікації; розвиток культурного сприйняття, здатності до правильної інтерпретації різних видів комунікативної поведінки; випрацювати навички у студентів до ефективних контактів на рівні повсякденного міжособистісного спілкування, міжкультурної комунікації та перекладу.

Програмні результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні:

- **знати** основні положення теорії комунікації; специфіку міжкультурної, міжособистісної та масової комунікації; особливості різних видів комунікації (вербальної, невербальної і паравербальної) і їхню роль в міжкультурному спілкуванні; особливості взаємодії культур; специфіку субкультур та культур світу для досягнення позитивного результату в міжкультурних контактах; особливості дискурсивної діяльності носіїв різних культур;

- **уміти** розпізнавати культурно значимі параметри ситуації спілкування; правильно інтерпретувати конкретні прояви комунікативної поведінки в різних культурах; аналізувати результати власної практичної діяльності у сфері міжкультурної комунікації; аналізувати причини комунікативних невдач і шляхи їх усунення в процесі міжкультурного спілкування; декодувати особливості міжкультурного складника комунікативної ситуації та відповідну поведінкову реакція – одяг, пунктуальність, міміка, жести, мовні засоби; вибудовувати діалог культур; представляти соціокультурний портрет своєї країни; використовувати набуті знання і вміння в практичній діяльності та повсякденному житті для: спілкування з представниками інших країн, орієнтації в сучасному полікультурному світі; вивчення цінностей світової культури, культурної спадщини та досягнень інших країн; ознайомлення представників зарубіжних країн з культурою і досягненнями України; володіти понятійним і термінологічним апаратом дисципліни, що вивчається; системою уявлень про зв'язок мови і культури народу; базовими методами і методиками аналізу

культурної специфіки і міжкультурної взаємодії, включаючи методи аналізу, інтерпретації та оцінки текстів; основами політкоректності у процесі спілкування з носіями різних культур.

Передумови для навчання

Передумовою для вивчення є дисципліни гуманітарного циклу.

Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Міжкультурна комунікація як особливий вид спілкування.

Тема 1. Міжкультурна комунікація як наукова дисципліна.

Тема 2. Комунікація та її основні форми. Вербальний канал комунікації в міжкультурному спілкуванні.

Тема 3. Невербальна комунікація.

Змістовий модуль 2. Особливості міжкультурного світосприйняття.

Тема 4. Культура і мова. Національно-культурна детермінованість мовної поведінки.

Тема 5. Комунікативна поведінка.

Тема 6. Стереотипи сприйняття в міжкультурній комунікації.

Змістовий модуль 3. Взаємодія лінгвокультур як основа міжкультурної комунікації.

Тема 7. Теорія ввічливості як складник міжкультурної комунікації.

Тема 8. Проблеми та перспективи міжкультурного співробітництва в XXI столітті.

Тема 9. Синергія мови, культури і мовної особистості.

Тема 10. Підготовка і презентація проектів.

Сторінка курсу на платформі Moodle

<https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=7491>

Рекомендовані джерела:

1. Бацевич Ф.С. Основи комунікативної лінгвістики: Підручник. Київ, 2004. 342 с.
2. Белова А.Д. Комунікативні стратегії і тактики: проблеми систематики. *Мовні і концептуальні картини світу*: Зб. наук, праць. Київ: Логос, 2004. Вип. 10. С. 11-16.
3. Богдан С.К. Мовний етикет українців: традиції і сучасність. Київ, 1998.
4. Колінько М.В. Топологія міжкультурної комунікації. Автореф. дис. ... наук. ст. доктора філософ наук. Київ, 2020. 34 с
5. Манакін В. М. Мова і міжкультурна комунікація. Київ: Академія, 2012. 281 с.
6. Меєр Ерін. Культурна карта. Бар'єри міжкультурного спілкування в бізнесі / пер.з англ. Ольга Дубчак. Київ: Наш Формат, 2020. 224.
7. Міжкультурна комунікація в контексті глобалізаційного діалогу: стратегії розвитку: матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції, 25–26 листопада 2022 р., м. Одеса. Ч.3. Львів – Торунь. 364 с.
8. Яшенкова О.В. Основи теорії мовної комунікації: навч. посіб. Київ: ВЦ «Академія», 2010. 312 с.
9. Hall, Edward. *The Hidden Dimension & The Silent Language*. NewYork: JohnWiley & Sons, 1990. 217 p.
10. Samovar L.A. And Porter R. E. *Communication Between Cultures*. 5th Ed. Thompsonand Wadsworth, 2004. ISBN 0-534-56929-3
11. Scollon R., Scollon S.W. *Intercultural Communication: A Discourse Approach*. Oxford, MA: Blackwell Publishers: Blackwell Publishers, 2001. 107 p.

Система оцінювання результатів навчання:

За результатами поточного контролю протягом семестру здобувач вищої освіти може отримати максимально 70 балів, за результатами підсумкового контролю 30 балів. Здобувач вищої освіти, який повністю виконав програму навчальної дисципліни і отримав достатню рейтингову оцінку (не менше 35 балів), допускається до підсумкового контролю з дисципліни.

Більш детальна інформація щодо оцінювання наведена в робочій навчальній програмі.

Накопичування балів з навчальної дисципліни

Види навчальної роботи		Мах кількість балів
Виконання завдань на практичних заняттях		70
Диференційований залік		30
Максимальна кількість балів		100
Відповідність шкали оцінювання ЄКТС національній системі оцінювання та шкалі оцінювання Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»		
Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
74 – 81	C	
64 – 73	D	
60 – 63	E	задовільно
35 – 59	FX	незадовільно
1 – 34	F	
Політика навчальної дисципліни		
<p>Вивчення навчальної дисципліни потребує роботи з інформаційними джерелами, підготовки до лекцій і практичних занять, виконання усіх завдань згідно з навчальним планом.</p> <p>Підготовка до практичних занять передбачає: ознайомлення з питаннями, які виносяться на заняття з відповідної теми; вивчення лекційного матеріалу. Рішення практичних завдань повинно демонструвати ознаки самостійності виконання здобувачем такої роботи, відсутність ознак повторюваності та плагіату.</p> <p>Присутність здобувачів вищої освіти на практичних і лекційних заняттях є обов'язковою. Пропущене заняття має бути відпрацьоване. Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися навчальної етики, поважно ставитися до учасників процесу навчання, дотримуватися дисципліни й часових (строкових) параметрів навчального процесу.</p>		
<p>Більш детальну інформацію щодо компетентностей, результатів навчання, методів навчання, форм оцінювання, самостійної роботи наведено у Робочій програмі навчальної дисципліни https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=7491</p>		

Силабус затверджено на засіданні
кафедри загального мовознавства та
іноземних мов
28 січня 2026 року Протокол № 8